

PLÁN ROZVOJA OBCE

TRPÍN

2014 - 2020

OBSAH

I. HISTÓRIA	2
II. ANALÝZA SÚČASNEJ ROZVOJOVEJ ÚROVNE OBCE A JEJ ROZVOJOVÝCH FAKTOROV	4
1. PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE	5
A. ZEMEPISNÁ POLOHA OBCE	5
B. PRÍRODNÝ POTENCIÁL OBCE	6
2. OBYVATEĽSTVO	7
A. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBCE	7
B. VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	8
C. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	10
D. NÁRODNOSTNÁ A NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	11
3. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	13
A. PODNIKATEĽSKÁ AKTIVITA V OBCE	13
B. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA A NEZAMESTNANOSŤ	14
C. ROZPOČET OBCE, ŠTRUKTÚRA MAJETKU A CUDZÍCH ZDROJOV	16
4. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA OBCE	18
A. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND	18
B. ŠKOLSTVO	23
C. ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ	23
5. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE	24
A. ENERGETICKÉ SIETE	24
B. INŽINIERSKE SIETE	24
C. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	25
6. SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCE	26
A. SPOLOČENSKÝ A KULTÚRNY ŽIVOT V OBCE	26
7. CESTOVNÝ RUCH	27
III. SWOT ANALÝZA OBCE TRPÍN	28
IV. ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE	37
V. STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA	38
A. CIEĽ 1: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV	39
B. CIEĽ 2: RACIONÁLNE VYUŽÍVANIE PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU	40
C. CIEĽ 3: DOBUDOVANIE A ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY	41
D. CIEĽ 4: DOBUDOVANIE A ROZVOJ SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	42
E. CIEĽ 5: ZABEZPEČENIE EKONOMICKEJ STABILITY SAMOSPRÁVY	43

I. HISTÓRIA

Dejiny našej obce, ako aj prvá písomná správa o obci sú úzko späté s rokom 1135. Podľa záznamov z roku 1262 obec patrila hradu Hont. Neskôr ju Belo IV. Vyňal z jeho právomoci a daroval Bzovíckemu panstvu, ktorému patrilo až do roku 1484. V r. 1715 mala 19 poddanských domácností a v r. 1828 žilo v 32 domoch 196 obyvateľov. Obyvatelia sa zaoberali predovšetkým poľnohospodárstvom, rozšírené bolo paličkovanie čipiek

Medzi zaujímavosti obce patrí kaplnka Panny Márie Nanebovzatej, ktorá bola postavená v roku 1889 a opätovne vysvätená v roku 2000. Okrem toho sa v obci zachovala zvonička a viacero domov s pôvodnou architektúrou.

II. ANALÝZA SÚČASNEJ ROZVOJOVEJ ÚROVNE OBCE A JEJ ROZVOJOVÝCH FAKTOROV

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená tromi základnými podmienkami:

- disponibilitou rozvojového potenciálu,
- schopnosťou využitia rozvojového potenciálu,
- vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti,

disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdelenia.

Rozvojový potenciál obce tvorí je územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- prírodné zdroje,
- obyvateľstvo,
- miestne hospodárstvo,
- technická infraštruktúra,
- sociálna infraštruktúra,
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciacie medzi obcami a regiónmi.

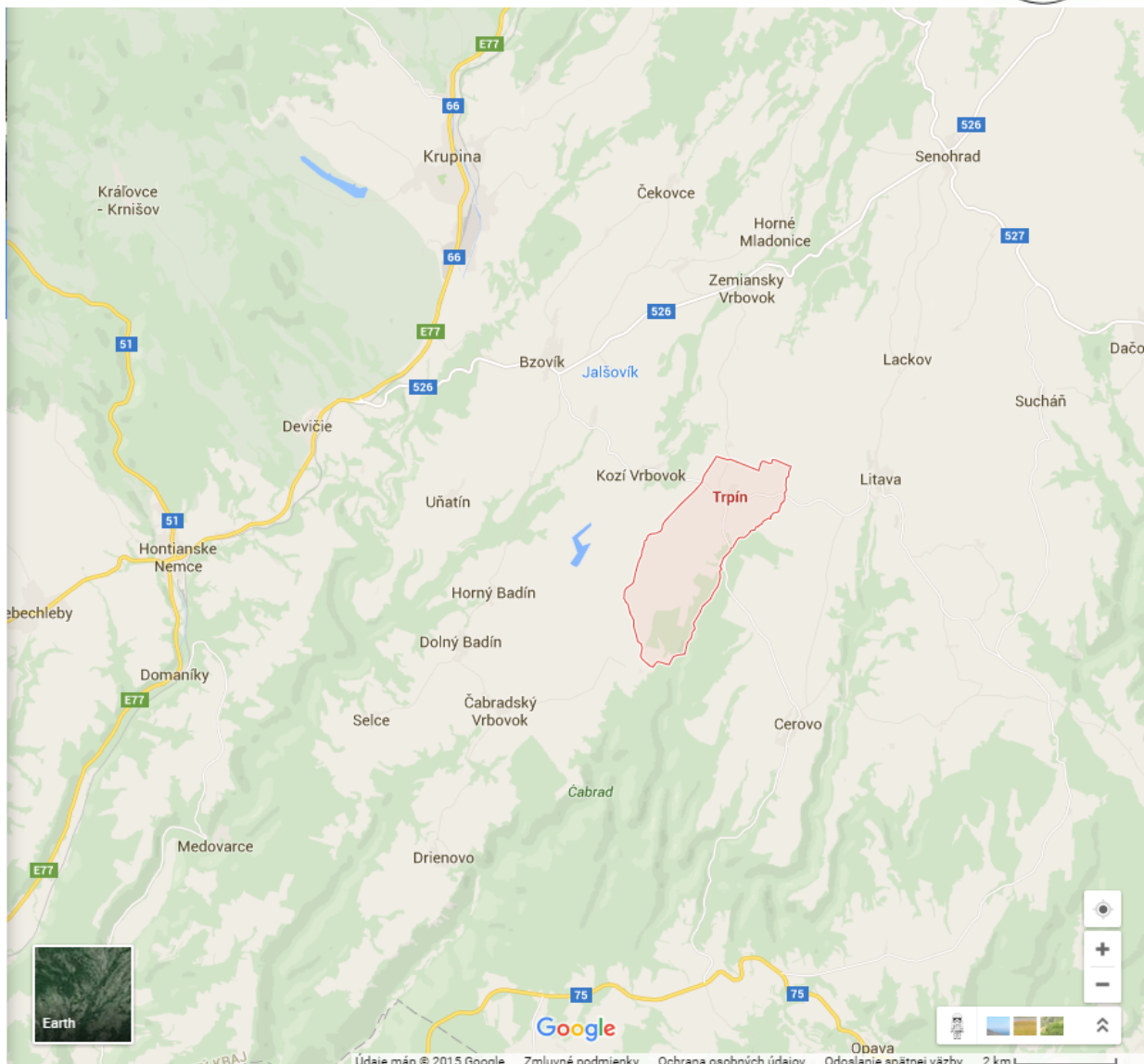
1. PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE

A. ZEMEPISNÁ POLOHA OBCE

Obec leží vo východnej časti krupinského okresu v nadmorskej výške 397 m.n.m. Obec susedí s katastrami obcí Cerovo, Čabradský Vrbovok, Litava, Zemiansky Vrbovok, Kozí Vrbovok a Horný Badín. Charakter lokality a prírodné danosti predurčujú obec k poľnohospodárskemu využitiu.

Vzhľadom k tomu že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie je dôležité, kde sa v tomto priestore nachádza.

Mapa1: Geografická poloha obce Trpín

B. PRÍRODNÝ POTENCIÁL OBCE

Katastrálne územie obce sa nachádza vo výške 397 m.n.m. a rozkladá sa na ploche 636 ha. Najväčšie zastúpenie má orná pôda, ktorá sa rozkladá na ploche 216 ha a trvalo trávne porasty na výmere 147 ha. Na území obce prevláda teplé podnebie južného Slovenska. Priemerná teplota v zimných mesiacoch je -3°C a počas letných mesiacov 18-22 °C. Podnebie, geografické a prírodné podmienky predurčujú obec na využitie poľnohospodárstva. Obec bola poľnohospodárska už v dávnej minulosti, o čom svedčí aj obecný erb.

2. OBYVATEĽSTVO

A. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBCE

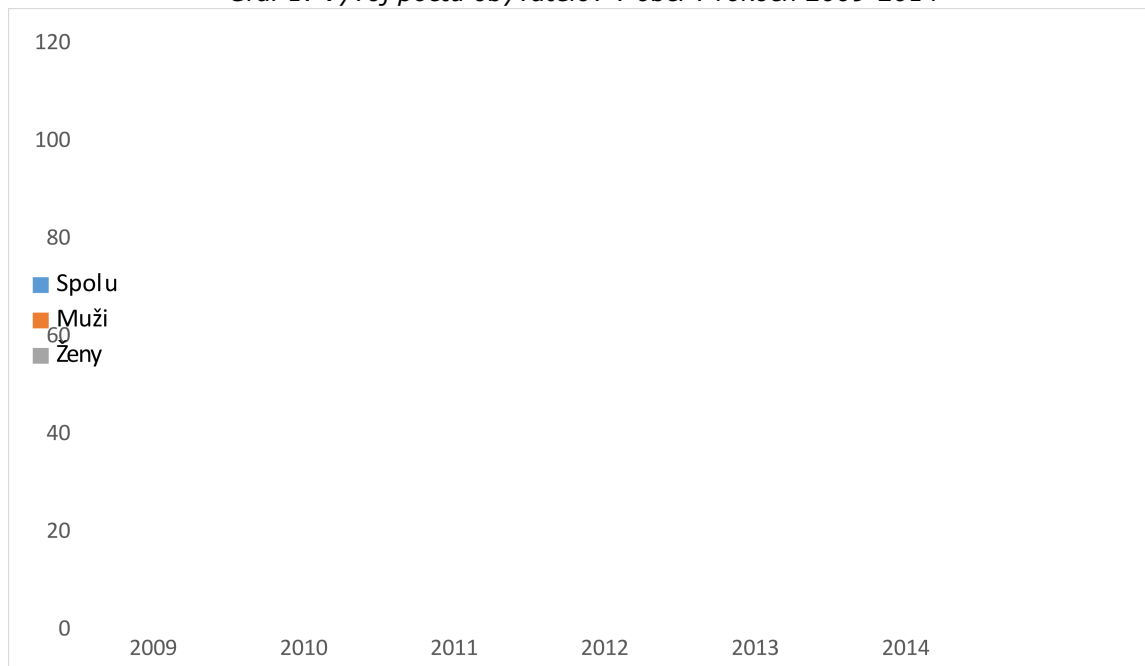
Obec Trpín patrí do kategórie malých obcí. K 31.12.2014 žilo v obci 117 obyvateľov, z toho 62 mužov (53,0 %) a 55 žien (47,0 %). O pomere rozlohy katastrálneho územia a počtu obyvateľov svedčí aj ukazovateľ priemerná hustota obyvateľstva – 19 občanov na 1 km².

Tabuľka 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 2009-2014

Roky	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stav k 31.12.	109	107	112	114	120	117
Muži	58	57	59	59	62	62
Ženy	51	50	53	55	58	55

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 2009-2014

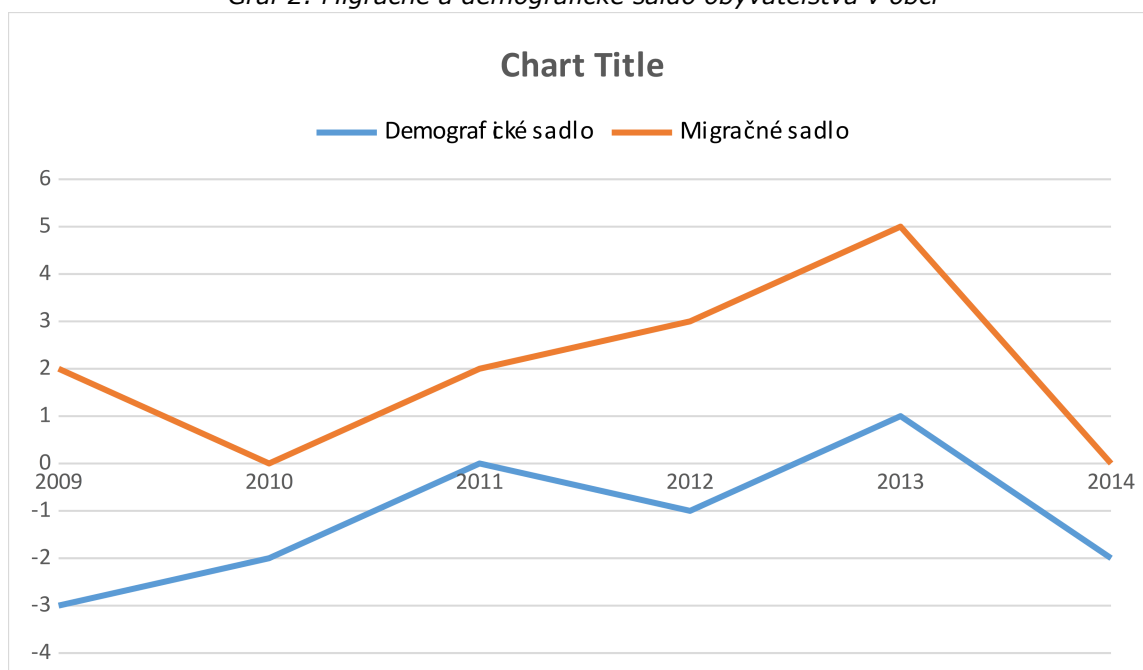
Tabuľka 2: Demografický vývoj v obci v rokoch 2009-2014

Roky	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narodení	2	1	1	0	2	0
Zomrelí	5	3	1	1	1	2
Demografické saldo	-3	-2	0	-1	1	-2
Priťahovaní	3	2	3	5	0	
Vystáňovaní	0					
Vystáňovaní	1	0	0	0	0	0
Migračné saldo	2	0	2	3	5	0

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

Podľa demografického vývoja obce možno špecifikovať charakteristiku obecnej komunity. Prirodzený prírastok ako výsledok reprodukcie obyvateľstva nadobúda v sledovanom prevažne záporné hodnoty, čo je dôsledkom skutočnosti, že počet živonarodených detí bol nižší ako počet zomretých. Okrem uvedeného bol celkový prírastok obyvateľstva obce zásluhou nulového počtu vystáňovaných v sledovanom období, vďaka čomu sa zvýši počet obyvateľov.

Graf 2: Migračné a demografické saldo obyvateľstva v obci

Demografický vývoj obec je aj indikátorom celkového súčasného sociálnoekonomického vývoja v spoločnosti, výrazného zhoršenia sociálnej situácie mladých rodín, problematických možností riešenia bytového problému, ale najmä

pracovných a existenčných podmienok. Migračný vývoj obyvateľstva zasa citlivo reaguje na pozitívne alebo negatívne signály, najmä v sociálno-ekonomickej oblasti.

B. VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska vekových kategórií, čo sa potvrdzuje aj v našej obci. Najvýraznejšie zastúpenie v sledovanom období má produktívna veková kategória, a to viac ako 61%. Obyvatelia v predproduktívnom veku tvorili v roku 2005 13,5% a poproduktívna veková kategória predstavovala až takmer 26 % z celkovej populácie obce. Pozitívny zvrät vo vekovej štruktúre obce sme zaznamenali v roku 2001, čo bolo spôsobené zvýšením pôrodnosti v porovnaní s ostatnými rokmi. Vplyvom tohto javu sme zaznamenali znižujúci rozdiel medzi predproduktívnou a poproduktívnou vekovou kategóriou.

Súčasnú vekovú štruktúru obce vystihuje aj hodnota indexu starnutia, ktorý v roku 2005 dosahoval hodnotu 188,89, t.j. na jedného mladého, predproduktívneho obyvateľa pripadalo 1,88 občanov v poproduktívnom veku, čo z hľadiska demografického vývoja v sledovanom období považujeme za menej priaznivý jav. Vývoj indexu starnutia má v sledovanom období negatívny priebeh – v roku 2001 131,71 a v roku 2005 nárast na 188,89.

Veková štruktúra obyvateľstva obce podľa pohlavia je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku. Obnova generácie je síce pomalšia, ale na druhej strane schopná zabezpečiť prirodzenú reprodukciu obyvateľstva.

Tabuľka 3: Veková štruktúra obyvateľstva obce Trpín v rokoch 2009-2014

Veková kategória	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov celkom	109	107	112	114	120	117
Predproduktívny vek – muži (0-14)	10	9	8	7	8	8
%	17,24	15,79	13,56	11,86	12,9	12,9
Predproduktívny vek – ženy (0-14)	4	4	5	5	6	5
%	7,84	8	9,43	9,09	10,34	8,93
Produktívny vek – muži (15-59)	38	38	39	41	42	41
%	65,52	66,67	66,1	69,49	67,74	66,13
Produktívny vek – ženy (15-54)	22	22	26	28	29	29
%	43,14	44	49,06	50,91	50	51,79
Poproduktívny vek – muži (60+)	10	10	12	11	12	13
%	17,24	17,54	20,34 18,65	19,36	20,97	
Poproduktívny vek – ženy (55+)	25	24	22	22	23	21
%	49,02	48	41,51	40	39,66	39,28
Index starnutia	154,05	131,71	145,71	173,33	155,88	188,89
43,35 43,69 44,47 44,81 46,14 Priemerný vek u mužov	36,13	34,87	35,66	36,32	36,16	36,53
45,12 Priemerný vek u žien						

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

Pozn.: Percentuálny podiel je osobitne vyjadrený pre mužov a ženy.
Index starnutia = poproduktívny vek / predproduktívny vek

Graf 3: Veková štruktúra obyvateľstva v % v roku 2014

predproduktívny vek   produktívny vek   poproduktívny vek

59

%

11 %

30 %

C. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva dáva predpoklad k ekonomickému rozvoju obce, vytvára možnosti na trhu práce a ovplyvňuje hospodársku aktivitu obce, najmä záujem o samostatné podnikanie.

Vzdelanostná úroveň v obci v porovnaní s ukazovateľmi za SR je menej priaznivá. V obci je vysoký podiel občanov so základným (31%) a učňovským vzdelaním bez maturity (20%). 48 občanov malo v roku 2001 úplné stredné vzdelanie s maturitou a 5 občania vysokoškolské vzdelanie. V mužskej zložke obyvateľstva prevláda učňovské vzdelanie a v ženskej populácii vo vzdelanostnej štruktúre základné vzdelanie.

Tabuľka 4: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce v roku 2014

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	57	51	108
Učňovské (bez maturity)	25	11	36
0 5 Stredné odborné (bez maturity)	1	1	2
Úplné stredné odborné (s maturitou)	14	17	31
Úplné stredné učňovské (s maturitou)			
Úplné stredné všeobecné	8	10	18
Vyššie	-	-	-
Vysokoškolské bakalárske	1	2	3
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	1	2	3
Vysokoškolské doktorandské	-	-	-
Vysokoškolské spolu	1	2	3
Vysokoškolské podľa zamerania:			
- univerzitné	0	0	0
- technické	0	0	0
- ekonomické	0	2	2
- poľnohospodárske	1	0	1
- ostatné	0	0	0
Ostatní bez udania školského vzdelania	-	-	-
Deti do 16 rokov	8	8	16
Ostatní bez školského vzdelania			
Úhrn	122	106	228

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

D. NÁRODNOSTNÁ A NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Podľa sčítania obyvateľstva z roku 2001 je obec Trpín národnostne jednoliata – 100 % obyvateľov slovenskej národnosti.

Z hľadiska náboženskej štruktúry obyvateľstva výrazne prevláda rímskokatolícke vierovyznanie (84 %), čo je prejavom dlhodobej cirkevnej tradície a histórie obce.

Okrem uvedeného náboženského vyznania obyvateľa uviedli evanjelické vierovyznanie (1%). Ostatní občania uviedli že sú bez vyznania, prípadne nebolo zistené. Veriacim rímskokatolíckej cirkvi slúži kostol priamo v obci a farnosť v Litave.

3. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľajú viaceré podnikateľské subjekty pôsobiace na jej území. Podieľajú sa na vytváraní hrubého domáceho produktu, vytvárajú v regióne určitú úroveň zamestnanosti a tiež prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom daňových platieb do obecnej pokladnice.

Obecná samospráva sa podieľa na ekonomickom rozvoji vytváraním podmienok pre podnikanie, predovšetkým prostredníctvom prenájmu obecného majetku, poskytovania pozemkov a pod. Aj občania, ktorí sa združujú v spoločenských a záujmových organizáciách, v kultúre a športe sa podieľajú nepriamo na rozvoji obce v ekonomickej oblasti.

A. PODNIKATEĽSKÁ AKTIVITA V OBCI

Dôležitými faktormi pre ekonomický rozvoj obce sú taktiež podmienky pre rozvoj podnikania v obci a podnikateľské aktivity súkromného sektoru. Súkromné podnikanie sa v obci sústreďuje predovšetkým do činnosti fyzických osôb zameraných na podnikanie v oblasti obchodu a cestnej prepravy. Od roku 2001 mal počet registrovaných živnostníkov stúpajúcu tendenciu (2001 – 8 FO, 2005 – 10 FO). Okrem podnikateľských subjektov podnikajúcich na základe živnostenského oprávnenia v obci pôsobia aj súkromne hospodáriaci roľníci na registrovaný žiadny právnický subjekt.

Medzi najvýznamnejší právnický subjekt a zároveň najväčšieho zamestnávateľa v našej obci môžeme zaradiť prevádzku stolárstva, ktorá je pod správou obce.

Celková podnikateľská aktivita v obci v porovnaní s priemernými ukazovateľmi rozvoja podnikania v SR je slabá. Väčšina obyvateľov predovšetkým trvale bývajúcich v obci, sa rozhoduje podnikáť ako fyzické osoby na základe živnostenského povolenia, a to najmä z

dôvodu straty zamestnania, využitia vzdelania a zručnosti v danom odbore, prípadne strata zamestnania rodinných príslušníkov a blízkych.

Tabuľka 5: Organizačná štruktúra hospodárstva v obci Trpín v r.2014

Názov ukazovateľa	2014
Subjekty vedené v Registri organizácií	6
Právnické subjekty spolu	-
Obchodné spoločnosti Podniky, z toho:	0
Akciové spoločnosti	-
Spol. s r.o.	1
Štátne podniky Družstvá	-
Obecné podniky	0
Ostatné ziskovo orient. jednotky Organizačné zložky zahraničných osôb	-
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri - spolu	6
FO nezapísané v obchodnom registri - živnostníci	4
FO nezapísané v obchodnom registri - SHR - FO nezapísané v obchodnom registri - slobodné povolania	2

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

B. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA A NEZAMESTNANOSŤ

K 31.12 2014 žilo v obci Trpín 117 občanov, z ktorých bolo 85 ekonomicky aktívnych (42,5%).

Priemerný ukazovateľ podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci na celkovom počte obyvateľov sa za posledné roky pohybuje v intervale 40-50%. Z ekonomického hľadiska má pre ďalší rozvoj obce najväčší význam práve ekonomicky aktívna zložka

obyvateľstva. Medzi ekonomicky aktívne osoby patria osoby vo veku od 15 rokov, ktoré patria medzi pracujúcich v civilnom sektore, nezamestnaných alebo príslušníkov civilnej obrany,

Celkovú situáciu v ekonomickej aktivite obyvateľstva obce dokresľuje i stav nezamestnanosti.

V skupine nezamestnaných je pomer medzi mužskou a ženskou zložkou veľmi premenlivý. Skupinu dlhodobo nezamestnaných zastupujú predovšetkým obyvatelia s ukončeným základným vzdelaním a vyučením v odbore, ktorí hľadajú najťažšie umiestnenie na trhu práce, predovšetkým v skupine mužov.

Tabuľka 6: Vývoj nezamestnanosti v obci Trpín v r. 2009-2014

Roky	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ženy	3	3	3	3	3	3
Muži	4	6	5	5	4	4
Spolu	7	9	8	8	7	7

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

C. ROZPOČET OBCE, ŠTRUKTÚRA MAJETKU A CUDZÍCH ZDROJOV

Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu, v mimorozpočtových fondoch a ich racionálnym využívaním,
- majetkom, ktorým disponuje a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,
- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Priamo môže obec ovplyvňovať ekonomický rozvoj v obci prostredníctvom rozpočtu a využitia obecného majetku. Fiškálna decentralizácia prebiehajúca v ostatnom období spolu s postupným prenesením kompetencií na vyššie územné celky a obecné

samosprávy výrazne zvyšujú zodpovednosť obecnej samosprávy a rozširujú oblasti, v ktorých môže obec plniť svoje úlohy.

Ročný rozpočet obce je základným finančným plánom, ktorý obec každoročne vypracováva a schvaľuje. V ročnom rozpočte vystupujú dve základné zložky a to ročné rozpočtové príjmy a ročné rozpočtové výdaje.

Príjmy rozpočtu obce sú rozdelené do viacerých položiek:

- podielové dane – tvoria rozhodujúcu zložku príjmov obce, určujú podiel obce na daniach štátneho rozpočtu,
- miestne dane a poplatky,
- príjmy z využívania obecného majetku,
- predaj obecného majetku,
- dotácie,
- bankové úvery.

Tabuľka 9 : Obecný rozpočet v r. 2009 - 2014

Rozpočet obce	2009	2010	2011	2012	2013 2014	
Príjmy (tis. EUR)	47	33	44	98	112	53
Výdaje (tis. EUR)	40	26	23	54	84	35
Saldo (tis. EUR)	7	7	21	44	28	18

Zdroj: OÚ Trpín

4. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA OBCE

Občianska vybavenosť, resp. sociálna infraštruktúra vytvára v obci podmienky pre kvalitu života obyvateľstva. Preto snaha a zámery obce Trpín smerujú predovšetkým k rozvoju sociálnej infraštruktúry, aby mohla vytvárať kvalitnú spoločenskú, kultúrnu a obytnú funkciu.

A. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

Domový a bytový fond obce ovplyvňujú priamo demografický vývoj obce. Kvalita bývania pôsobí ako základný faktor aj pre rozvoj obce a spolu s infraštruktúrou napĺňa obytnú funkciu obce. Keďže počet obyvateľov klesá aj z dôvodu nedostatku možností bývania, je v záujme obce udržať v nej mladé rodiny formou vytvárania podmienok v oblasti bytovej a občianskej vybavenosti.

V obci bol podľa výsledkov sčítania k 26.5. 2011 nasledovný stav bytového fondu - 37 rodinných domov, z toho bolo 36 trvale obývaných. Všetky bytové jednotky boli v súkromnom vlastníctve. Priemerný vek bytového fondu je 43 rokov, čo je porovnateľné s hodnotami okresného mesta Krupina.

Tabuľka 10: Domy, byty a ukazovatele bývania v obci Trpín v roku 2014

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	38	0	0	38
Trvale obývaných domov	36	0	0	36
v %	95	0	0	95
v tom vlastníctvo:				
štátu	-	-	-	-
bytového družstva	-	-	-	-
obce	-	-	-	-
fyzickej osoby	38	0	0	38
právnickej osoby	-	-	-	-
ostatných	0	0	0	0
s 1-2 nadzemnými podlažiami a nezistené	38	0	0	38
s 3-4 nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
s 5+ nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
Ubytovacích zariadení bez bytu	-	-	-	-
Neobývaných domov	2	0	0	2
z toho: určených na rekreáciu	0	0	0	0
Priemerný vek domu	40	-	-	40

0 0 36 Bytov spolu	38	0	0	38
v % 36	95	0	0	95
v tom: trvale obývané				
z toho družstevné	-	-	-	-
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	-	-	-	-
neobývané	2	0	0	2
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	-	-	-	-
neobývané, určené na rekreáciu	0	0	0	0
neobývané, uvoľnené na prestavbu	0	0	0	0
neobývané, nespôsobilé na bývanie	0	0	0	0
0 0 0 neobývané po kolaudácii	0	0	0	0
neobývané z iných dôvodov 0 neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	2	0	0	2
nezistené	-	-	-	-
Trvale obývané byty:				
Materiál nosných múrov: kameň, tehly	38	0	0	38
--- drevo	-	-	-	-
ostatné a nezistené - nepálené tehly	-	-	-	-
Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	4	0	0	4
2 izby	8	0	0	8
0 0 16 3 izby	20	0	0	20
5+ izieb 16 4 izby	8	0	0	8
Bývajúcich osôb	117	0	0	117
Počet CD	38	0	0	38
Počet HD	38	0	0	38
Obytné miestnosti	201	0	0	201
- - 1 Počet osôb na 1: byt	3,39	-	-	3,39
CD 1 obytné miestnosti	2,63	-	-	2,63
HD	3,39	-	-	3,39
Obytná plocha bytu v m ²	4 345	0	0	4 345
Celková plocha bytu v m ²	7 153	0	0	7 153
- - 73,6 Priemerný počet:				
- m ² celkovej plochy na 1 byt 73,6	121,2	-	-	121,2
- m ² obytnej plochy na 1 byt				
- m ² obytnej plochy na 1 osobu	21,7	-	-	21,7
- obytných miestností na 1 byt	3,41	-	-	3,41

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

Tabuľka 11: Trvale obývané byty podľa druhu budovy, podľa obdobia výstavby a podľa kategórie bytu

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
I. Kategória				
- 1899 a nezistené	-	-	-	-
1900 - 1919	-	-	-	-
1946 - 1970	13	0	0	13
1920 - 1945				
1971 - 1980	5	0	0	5
1981 - 1990	4	0	0	4
1991 - 2001	2	0	0	2
spolu	24	0	0	24
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	40,7	-	-	40,7
II. Kategória				
- 1899 a nezistené	1	0	0	1
1900 - 1919	-	-	-	-
1920 - 1945	2	0	0	2
1946 - 1970	19	0	0	19
1971 - 1980	3	0	0	3
1981 - 1990	-	-	-	-
1991 - 2001	1	0	0	1
spolu	26	0	0	26
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	44,1	-	-	44,1
III. Kategória				
- 1899 a nezistené	-	-	-	-
1900 - 1919	-	-	-	-
1920 - 1945	-	-	-	-
1946 - 1970	5	0	0	5
1971 - 1980	1	0	0	1
1981 - 1990	-	-	-	-
1991 - 2001	-	-	-	-
spolu	6	0	0	6
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	10,2	-	-	10,2
IV. Kategória				

- 1899 a nezistené	-	-	-	-
1900 - 1919	1	0	0	1
1920 - 1945	1	0	0	1
1946 - 1970	1	0	0	1
1971 - 1980	-	-	-	-
1981 - 1990	-	-	-	-
1991 - 2001	-	-	-	-
spolu	3	0	0	3
%	100	0	0	100
% danej kategórie z celku	5,1	-	-	5,1
Úhrn				
- 1899 a nezistené	1	0	0	1
1900 - 1919	1	0	0	1
1920 - 1945	3	0	0	3
1946 - 1970	38	0	0	38
1971 - 1980	9	0	0	9
1981 - 1990	4	0	0	4
1991 - 2001	3	0	0	3
spolu	59	0	0	59
100 %	100	0	0	100
I				
Úhrn - z toho 1996 - 2001				

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

V obci majú najväčšie zastúpenie z obývaných jednotiek rodinné domy zaradené do II. kategórie (40%) a potom I. kategórie v počte 15 domov. Väčšina bytových jednotiek bolo vybudovaných do r.1970 (38 domov). Po tomto období nastalo výrazné spomalenie bytovej výstavby, bolo vybudovaných iba 7 rodinných domov. Tento negatívny trend pretrváva aj v súčasnosti.

Tabuľka 12: Vybavenie trvale obývaných bytov v obci - rok 2014

Vybavenie	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Bytov spolu	38	117
z toho:		
s plynom zo siete		
s vodovodom	38	117
v byte	38	117
mimo bytu	-	-

bez vodovodu	-	-
nezistené	-	-
prípojka na kanalizačnú sieť s kanalizáciou	-	-
septik (žumpa)	38	117
so splachovacím záchodom	35	109
s kúpeľňou alebo sprchov. kút.	36	112

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

Tabuľka 13: Spôsob vykurovania trvale obývaných budov – rok 2014

Spôsob vykurovania	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	-	-
Ústredné kúrenie lokálne	15	68
na pevné palivo	17	65
na plyn	-	-
elektrické	3	16
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	3	10
na plyn	-	-
ostatné	2	11
Kachle		
na pevné palivo	5	16
elektrické	2	4
plynové	-	-
ostatné	-	-
Iné	5	22
Spolu	38	117

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

Tabuľka 14: Vybavenie a rekreačné možnosti domácností – rok 2014

Vybavenie domácnosti	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Samostatná chladnička	15	25
Chladnička s mrazničkou	27	92
Samostatná mraznička	10	42
117 Automatická práčka	30	98
Telefón v byte 38 Farebný televízor	10	41
Mobilný telefón	28	108
Rekreačná chata, domček, chalupa	0	0
Osobný automobil	20	71
Osobný počítač	10	40
Osobný počítač s internetom	10	4

Zdroj: ŠÚ SR – KS Banská Bystrica

Všetky trvale obývané domy majú vybudované 1-2 nadzemné podlažia. Domový fond má 134 obytných miestností, pričom na jednu osobu pripadá 1,14 obytná miestnosť. V období sčítania obyvateľstva v r. 2014 bolo v obci evidovaných 117 bývajúcich osôb, z čoho vyplýva, že počet osôb na jeden byt je 3,39. Z uvedených štatistík z roku 2014 vyplývajú nasledujúce údaje o vybavenosti bytov:

- všetky obývané domácnosti sú zásobované pitnou vodou z vodovodu priamo v byte (117 osôb),
- 38 domácností má vybudovaný septik (117 osôb),
- 36 domácností má kúpeľňu alebo sprchovací kút (112 osôb).
- 15 domácností má lokálne ústredné kúrenie (68 osôb).

Napriek skutočnosti, že Trpín patrí medzi malé obce, v ktorých býva vybavenosť bytov väčšinou nedostatočná, obec sa vyznačuje uspokojivou vybavenosťou domácností, čo potvrdzujú uvedené štatistické údaje z r. 2014.

B. ŠKOLSTVO

V obci sa nenachádza žiadne predškolské ani školské zariadenia. Mladší obyvatelia obce využívajú predškolské a školské zariadenia blízkej obce Bzovík a mesta Krupina.

C. ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Základná zdravotná starostlivosť je riešená využívaním zdravotníckych zariadení v obciach Bzovík. Inú zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v okrese Nemocnica s poliklinikou v Krupine.

V obci sa nenachádza žiadne sociálne zariadenie – domov dôchodcov alebo dom sociálnej starostlivosti. V prípade vyjadrenia požiadavky občanov o potrebu opatrovateľskej služby, ju zabezpečujeme prostredníctvom Spoločnej obecnej úradovne v Krupine.

5. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

A. ENERGETICKÉ SIETE

Elektrická energia

Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci je Stredoslovenská energetika, a.s.. Elektrické siete sú vybudované predovšetkým pozdĺž miestnych komunikácií na celom území obce. Sú umiestnené vzdušným vedením na betónových stĺpoch. Súčasné vedenie je síce staršie, ale aj napriek tomu je stav tohto vedenia dobrý.

Plynofikácia

Obec Trpín nie je v súčasnosti plynofikovaná. O zavedení plynofikácie obec v blízkej budúcnosti neuvažuje.

B. INŽINIERSKE SIETE

Inžinierske siete vytvárajú základný predpoklad pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci. Ide o finančne náročné investície, pre ktoré obec nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami. V obci nie sú inžinierske siete vybudované kompletne a v budúcnosti sa počíta s ich dobudovaním.

Vodovod a kanalizácia

Obec zabezpečuje pitnú vodu pre obyvateľov z vlastných vodných zdrojov. Hĺbka vrtu zdroja pitnej vody – studne je 70 m a vybudovaná vodovodná sieť dosahuje dĺžku 4 km.

Kanalizácia obce je v súčasnosti riešená budovaním septikov, ktoré sú však pre budúci vývoj obce nedostatočné.

Dopravné siete a dopravné systémy

Verejná dopravná sieť je v obci riešená autobusovou a cestnou dopravou. Autobusová doprava slúži k presunu do okresného mesta Krupina. Intenzita autobusovej dopravy je na oba smery počas pracovných dní a víkendu nedostatočná. Časové medzere v dopravnom poriadku obyvatelia riešia cestnou dopravou na vlastné náklady.

Cez územie obce prechádza cesta III. triedy. Zimnú údržbu miestnych komunikácií zabezpečuje Roľnícke družstvo Bzovík. Aj napriek snahe obce a obyvateľov je stav miestnych komunikácií podpriemerný, preto predpokladáme v budúcnosti nutnosť resp. potrebu investovať do opravy komunikácií a technológie pre zimnú údržbu.

C. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec Trpín dlhodobo realizuje separovaný zber odpadu v týchto kategóriách: plastové odpady (1 x mesačne), elektronický odpad (2 x ročne) , textil (1 x ročne) a sklo (1x mesačne) . Hlavným odberateľom zmesového komunálneho odpadu je spoločnosť Marius Pedersen, a.s. Trenčín.

6. SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCI

A. SPOLOČENSKÝ A KULTÚRNY ŽIVOT V OBCI

Medzi kultúrne podujatia obce Trpín patria najmä ľudové zábavy, diskotéky, divadelné predstavenia, výročné oslavy obce, schôdze a pre potreby obyvateľov svadby a kary.

Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj obecná samospráva poskytovaním priestorov pre jednotlivé podujatia, a taktiež spolupodieľaním na organizovaní kultúrnych podujatí. Obecný úrad organizuje predovšetkým športové podujatia miestneho charakteru – hokejový, futbalový, stolnotenisový turnaj a pohárová súťaž dobrovoľného hasičského zboru. Na organizovaní športových podujatí sa neodmysliteľne podieľa miestny dobrovoľný hasičský zbor.

Vzhľadom na rozlohu a počet obyvateľov obce je počet organizovaných kultúrnych a športových podujatí dostatočný. Pre ďalšie kultúrne vyžitie občania využívajú podujatia v príľahlých obciach, prípadne v okresnom meste.

7. CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je významným a nepopierateľným aspektom ekonomického rozvoja príslušného regiónu, pretože vytvára pracovné príležitosti pre skupiny obyvateľov, zvyšuje príjmy, stimuluje kapitálové investície, vytvára príležitosti pre rozvoj malých a veľkých podnikov.

Vzhľadom k zjednodušeniu aktivít regiónu v oblasti cestovného ruchu boli založené inštitúcie cestovného ruchu Krupinskej planiny, ktoré zastupuje Hontianske združenie turizmu so sídlom v Krupine. Obe inštitúcie boli založené s cieľom koordinácie aktivít cestovného ruchu za účelom rozvoja cestovného ruchu v regióne. Majú však aj viacero odlišných znakov, medzi ktoré patrí najmä územná pôsobnosť a partneri, ktorí sa na fungovaní združení podieľajú. Hontianske združenie turizmu (vznik 1999) združuje občianske združenia, fyzické a právnické osoby na celom území regiónu Hont a medzi jeho hlavné úlohy patrí vytvoriť partnerstvo medzi všetkými podnikateľmi zainteresovanými na rozvoji cestovného ruchu v regióne. Na druhej strane, Mikroregión Krupinská planina vznikol ako partnerstvo miestnej samosprávy, občianskych združení a fyzických osôb. Jeho územná pôsobnosť je menšia, zastrešuje 15 sídiel mikroregiónu, ktorého súčasťou je aj naša obec Trpín. Základnou úlohou združenia je vytvárať podmienky na všestranný rozvoj územia v súlade so špecifickými podmienkami ochrany prírody v mikroregióne a cieľavedomý a koordinovaný postup pri tvorbe koncepcie rozvoja mikroregiónu.

Vzhľadom k rôznorodosti nášho územia sa budeme snažiť v spolupráci s Mikroregiónom Krupinská planina vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci a okolí a umožníme podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti cestovného ruchu realizovať svoju činnosť v danej lokalite. Dôsledkom našich aktivít bude zvýšenie ekonomického rozvoja obce, ktorý patrí medzi strategické ciele obecnej samosprávy.

III. SWOT ANALÝZA OBCE TRPÍN

Swot analýza obce Trpín bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- jeho potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šancí),
- jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- rozvojové zámery obce,
- strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

POLOHA OBCE A VÄZBA NA VONKAJŠIE OKOLIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – výhodná poloha obce vzhľadom na blízkosť k jednému z hlavných uzlov regiónu – k mestu Krupina, – priaznivé podmienky obce pre rozvoj sociálnej, spoločenskej a kultúrnej funkcie, – priaznivé podmienky obce pre rozvoj obytnej funkcie. 	<ul style="list-style-type: none"> – neusporiadaná urbanistická štruktúra obce, – nejasné vlastnícke pomery u časti pozemkov v katastrálnom území obce a pod miestnymi komunikáciami, – katastrálne územie obce má horský charakter.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> – využitie katastrálneho územia obce pre bytovú, občiansku, spoločenskú a podnikateľskú výstavbu, – možnosť kooperácie riešenia otázok a problémov regionálneho charakteru s okolitými obcami, – možnosť využitia prírodného a vidieckeho prostredia na agroturistické aktivity a vidiecky cestovný ruch. 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov v rámci dopravnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti.

ENVIRONMENTÁLNE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE OBCE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – <i>blízkosť prírodných prvkov a horského prostredia,</i> – <i>dostatok priestorov pre budovanie tzv. zelených zón rekreácie a oddychu,</i> – <i>dostatok pitnej a úžitkovej vody.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>všeobecný nezáujem obyvateľstva na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin,</i> – <i>existencia zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vodných zdrojov,</i> – <i>všeobecne nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ochrany a udržateľnosti ŽP,</i> – <i>nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie a oddychu.</i>
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> – <i>využitie prírodného potenciálu na vytváranie a zveľaďovanie existujúcich rekreačných zón,</i> – <i>dohoda, partnerstvo obce s ohrozovateľmi životného prostredia,</i> – <i>rozšírenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovania, likvidácia divokých skládok,</i> – <i>zvýšiť vedomie obyvateľstva vo sfére ŽP.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>ohrozovanie obce prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia vplyvom budovania technickej infraštruktúry,</i> – <i>ohrozovanie čistoty spodných vôd septikmi pri rodinných domoch,</i> – <i>vytváranie nepovolených divokých skládok odpadu.</i>

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – vybavenosť zásobovania obce pitnou vodou z vlastných vodných zdrojov, – dostatok priestorov pre budovanie občianskej a technickej infraštruktúry. 	<ul style="list-style-type: none"> – zlý stav miestnych komunikácií, narušený povrch komunikácií v obci, – neustála potreba investícií na údržbu a modernizáciu zariadení technickej infraštruktúry, – výmena verejného osvetlenia v obci – nevybudovaná kanalizácia a plynofikácia v obci, – neexistujúca el. sieť v lánickej osade Nandor, – zastaralosť obecných budov, – nedostatočná obchodná sieť (ponuka a rozmanitosť tovaru).
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> – vybudovanie kanalizácie v obci vzájomnou spoluprácou s obcami Krupinskej planiny, – rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete, – vybudovanie čističky odpadových vôd (ČOV), – rekonštrukcia miestnych komunikácií, úpravy obecných verejných priestranstiev, – získanie finančných prostriedkov na výmenu verejného osvetlenia, – rekonštrukcia a modernizácia vnútorného vybavenia obecných budov. 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatok vlastných zdrojov na financovanie našich zámerov, – nepripravenosť projektov na získanie finančných zdrojov z fondov EÚ a SR, – narušovanie urbanistickej štruktúry a vzhľadu obce starými, najmä hospodárskymi budovami.

SOCIÁLNA (OBČIANSKA) INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – <i>dobrá úroveň bytovej vybavenosti obce,</i> – <i>100% podiel rodinných domov v bytovom fonde obce,</i> – <i>zabezpečenie plnenia úloh v oblasti sociálnej starostlivosti prostredníctvom Spoločnej úradovne v Krupine.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>malý záujem občanov o prestavbu, nadstavbu, rekonštrukcie rodinných domov,</i> – <i>neúplný základný sortiment ponuky tovarov a služieb v obci,</i> – <i>nevybudované zdravotnícke zariadenia,</i> – <i>neexistujúce predškolské a školské zariadenie v obci.</i>
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> – <i>príprava projektov, vybudovanie, prípadne rekonštrukcia komunitných centier obce,</i> – <i>pripravenosť pozemkov pre bytovú, podnikateľskú i občiansku výstavbu,</i> – <i>rozšírenie ponuky služieb a tovarov, najmä čo sa rozmanitosti a kvality.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok finančných zdrojov,</i> – <i>prípadná neúspešnosť projektov pre riešenie rozvoja občianskej infraštruktúry,</i> – <i>vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, ako aj zlepšenia ich vnútorného vybavenia.</i>

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A ĽUDSKÉ ZDROJE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – jednotná národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva, – možnosť vzdelávania detí v obci Bzovík a v meste Krupina, – možnosť využitia dopravného spojenia do zamestnania a škôl, – pomerne vysoká zamestnanosť v obci. 	<ul style="list-style-type: none"> – zhoršovanie vekovej štruktúry obyvateľstva (rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles vo veku predproduktívnom), – nepriaznivá vzdelanostná štruktúra v obci (prevaha základného a učňovského vzdelania), – nedostatočná ponuka pracovných príležitostí priamo v obci.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> – podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce, najmä pre mladé rodiny, – obnova prípadne vybudovanie nových oddychových zón a parkov. 	<ul style="list-style-type: none"> – nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, ohrozené existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny, – nezamestnanosť, odchádzanie za prácou, – nepriaznivá veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (rast indexu starnutia).

ZÁUJMOVÉ ZDRUŽENIA, KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ AKTIVITY	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – existencia kultúrneho objektu v obci, – tradícia v organizovaní kultúrnych a športových podujatí s okolitými obcami, – spoluúčasť miestneho dobrovoľného hasičského zboru na organizovaní kultúrneho diania v obci. 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočná zapojenosť podnikateľských subjektov na kultúrno-spoločenských akciách, – upadanie záujmu o tradičné obecné kultúrno – spoločenské podujatia.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> – zapojenie všetkých vekových zložiek obyvateľstva na záujmových aktivitách obce, – poskytovanie obecných priestorov k organizovaniu kultúrnych podujatí, – pokračovanie v tradíciách obce v organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí. 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov, – stagnujúci, prípadne nepriaznivý demografický vývoj (veková štruktúra), – slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeniach v obci.

EKONOMICKÉ PODMIENKY A PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> – <i>predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci,</i> – <i>dostatok pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti obce,</i> – <i>priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva,</i> – <i>obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>potreba využitia verejných zdrojov a úverových prostriedkov (EÚ, SR),</i> – <i>nepripravené projektové dokumentácie k žiadostiam zo štrukturálnych fondov EÚ,</i> – <i>nízka finančná a daňová sila obce,</i> – <i>vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku.</i>
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> – <i>zvýšenie finančnej a daňovej sily obce,</i> – <i>priaznivé predpoklady pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ,</i> – <i>racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov v samospráve a obecných budovách.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce,</i> – <i>neúspešné projekty na čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu SR a EÚ,</i> – <i>nepriaznivé vplyvy technickej infraštruktúry na životné prostredie obce,</i> – <i>celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce a pod..</i>

Swot analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužité šance a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

IV. ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Rozvojová vízia obce predstavuje takmer zidealizované predstavy obyvateľov obce i manažmentu obecnej samosprávy o tom, ako by obec v dlhodobom horizonte mala vyzeráť, ako by mali jej obyvatelia v nej žiť, ako by sa mali v obci cítiť, akú kvalitu života by im obec mala v budúcnosti ponúknuť. Je to vízia predovšetkým pre ekonomicky aktívnu a mladú generáciu obce, ale i vízia pre pokojný a zabezpečený život občanov v poproduktívnom veku.

Predstava alebo rozvojová vízia obce je prvým krokom pre stanovenie žiadaných rozvojových potrieb a vo vecnej rovine slúži na stanovenie dlhodobých i krátkodobých cieľov, priorít a opatrení, ktoré sa v dlhodobom programovom dokumente obce ďalej rozpracovávajú do konkrétnej vecnej podoby.

Vízia obce vychádza z predstáv obyvateľov vyslovených v ankete, na verejných zhromaždeniach občanov i pri iných príležitostiach a aj zo zámerov obecnej samosprávy a jej volených predstaviteľov.

ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Obec Trpín má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Naplnenie cieľovej rozvojovej vízie by malo priniesť nové možnosti pre rozvoj podnikania, vznik pracovných príležitostí v obci a jej okolí, priaznivé podmienky pre materiálne zabezpečený a duchovne bohatý život. Obec by mala poskytovať svojim obyvateľom priaznivé podmienky pre záujmové, kultúrne, športové a iné vyžitie, ako aj možnosti oddychu a rekreácie, pri primeranom zdravotnom a sociálnom zabezpečení. Neoddeliteľnou súčasťou rozvojovej vízie obce je i vybudovanie občianskej spoločnosti na princípoch spolužitia aktivity a solidarity, s dobrými medzilľudskými vzťahmi.

V. STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Trpín vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorít a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce. Pre naplnenie dlhodobej vízie boli v PHSR obce Trpín stanovené nasledovné strategické ciele:

Schéma strategických cieľov PHSR obce Trpín:

Strategický cieľ č.1	Rozvoj ľudských zdrojov
Strategický cieľ č.2	Racionálne využívanie prírodného potenciálu
Strategický cieľ č.3	Dobudovanie a rozvoj technickej infraštruktúry
Strategický cieľ č.4	Dobudovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry
Strategický cieľ č.5	Zabezpečenie ekonomickej stability samosprávy

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

A. CIEĽ 1: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Priorita 1: Podpora priaznivého demografického vývoja v obci

Opatrenie 1.1: Podpora všetkých foriem bytovej výstavby, pomoc pri stavebnom konaní, najmä mladým obyvateľom obce

Opatrenie 1.2: Zvyšovanie úrovne občianskej vybavenosti obce v oblasti obchodu, služieb, kultúrneho a športového vyžitia obyvateľov

Opatrenie 1.3: Vytváranie podmienok a príťažlivosti prostredia obce pre záujemcov o prisťahovanie do obce a trvalý pobyt v nej

Priorita 2: Zlepšovanie podmienok pre ekonomickú aktivitu obyvateľov, rozvoj podnikania

Opatrenie 2.1: Rozšírenie trhu práce spoluprácou s investormi v okolí obce a okresného mesta

Opatrenia 2.2: Podpora podnikania v obci a v blízkom okolí (poskytovaním obecných priestorov do prenájmu, predajom obecných pozemkov a pod.)

Priorita 3: Vytváranie podmienok a podpora činnosti záujmových spolkov a občianskych združení, rozvíjanie kultúrnych, športových a spoločenských tradícií v obci

Opatrenie 3.1: Vytváranie priestorových podmienok pre klubovú činnosť záujmových združení a spolkov obyvateľov obce

Opatrenie 3.2: Udržiavanie a rozvoj kultúrnych, spoločenských a iných dlhodobých tradícií obce, ich propagácia, podpora a pomoc organizátorom

Financovanie:

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce,
- európske fondy,
- súkromné zdroje.

B. CIEĽ 2: RACIONÁLNE VYUŽÍVANIE PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

Priorita 1: Formovanie obrazu krajiny, priestorové a funkčné usporiadanie územia obce

Opatrenie 1.1: Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom obce, hospodársko – technická úprava pozemkov a ich sceľovanie za účelom ich využitia pre výstavbu

Opatrenie 1.2: Stanovenie záväzných regulatívov na ochranu životného prostredia, zákona o pôde a jej ochrane, pri využívaní územia obce

Priorita 2: Environmentálna zabezpečenosť a ekologická stabilita územia obce a okolia, zdravé životné prostredie

Opatrenie 2.1: Sledovanie dopadov vyplývajúcich z bežného diania obce na životné prostredie

Opatrenie 2.2: Stanovenie záväzných regulatívov ochrany životného prostredia a sankčných opatrení pri ich nedodržaní

Priorita 3: Vytvorenie rekreačných zón, rozvoj turizmu a cestovného ruchu

Opatrenie 3.1: Projekt vytvorenia zóny oddychu a rekreácie na území obce

Opatrenie 3.2: Realizácia parkových úprav v obce a na obecnom cintoríne

Opatrenie 3.3: Výstavba detského ihriska

Priorita 4: Odpadové hospodárstvo obce

Opatrenie 4.1: Rozšírenie separovaného zberu domového odpadu a jeho zhodnocovanie

Opatrenie 4.2: Separácia, zber a zvoz biologicky rozložiteľného odpadu a jeho využitie ako paliva na vykurovanie budovy kultúrneho domu, obecného domu a kostola.

Opatrenie 4.3: Likvidácia veľkého komunálneho odpadu v obci, zamedzenie a sankcionovanie vzniku divokých skládok.

Financovanie:

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce,

- európske fondy,
- súkromné zdroje.

C. CIEĽ 3: DOBUDOVANIE A ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Priorita 1: Vybudovanie vodovodu a kanalizácie v obci

Opatrenia 1.1: Príprava, vypracovanie projektovej dokumentácie a rekonštrukcia vodovodných potrubí a úpravu vodných zdrojov

Opatrenie 1.2: Príprava a vypracovanie projektovej dokumentácie na vybudovanie kanalizácie v ústredí obce

Opatrenie 1.3: Príprava a vypracovanie projektovej dokumentácie na vybudovanie čističky odpadových vôd (ČOV) a pripojenie kanalizačnej siete obce

Opatrenie 1.4: Príprava a vypracovanie projektovej dokumentácie na vybudovanie vedenia el. energie v lazničkej osade Nandor

Priorita 2: Príprava a budovanie inžinierskych sietí obce pre budúcu bytovú a podnikateľskú výstavbu

Opatrenie 2.1: Príprava projektov a budovanie inžinierskych sietí pre bytovú a občiansku výstavbu v obci

Opatrenie 2.2: Stanovenie regulatívov postupu pri budovaní inžinierskych sietí pre objekty podnikateľských zámerov na území obce

Opatrenie 2.3: Výstavba nových vetiev a prípojok inžinierskych sietí v zmysle potrieb novej bytovej a podnikateľskej výstavby

Priorita 3: Výstavba, rekonštrukcia, opravy a údržba obecných komunikácií, ulíc a chodníkov

Opatrenie 3.1: Zabezpečenie dobrého stavu miestnych cestných komunikácií a natiahnutie nového koberca po celej dĺžke miestnych komunikácií

Opatrenie 3.2: Vybudovanie chodníkov v obci

Opatrenie 3.3: výmena verejného osvetlenia v obci, obnova stĺpov osvetlenia

Opatrenie 3.4: Obnova technologického vybavenia na letnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií

Opatrenie 3.5: Rekonštrukcia autobusových zastávok v obci

Opatrenie 3.5: Udržiavanie a doplnenie dopravného a orientačného značenia popri komunikáciách

Financovanie:

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce,
- európske fondy,
- súkromný sektor.

D. CIEĽ 4: DOBUDOVANIE A ROZVOJ SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Priorita 1: Nová výstavba a rekonštrukcia bytového fondu obce

Opatrenie 1.1: Podpora individuálnej bytovej výstavby

Opatrenie 1.2: Poskytovanie pozemkov obce predovšetkým mladým rodinám

Priorita 2: Odstránenie neobývaných, starých a nevyhovujúcich stavieb, najmä hospodárskych budov v obci

Opatrenie 2.1: Monitoring neobývaných, starých a nevyhovujúcich stavieb a dohoda s vlastníkmi o ich odstránení

Priorita 3: Rozvoj obchodu a služieb (sortiment a kvalita)

Opatrenie 3.1: Zhodnotenie stavu obchodnej siete a rozšírenie ponúkaného sortimentu najmä čo sa týka spotrebného tovaru,

Opatrenie 3.2: Zhodnotenie stavu siete služieb v obci a zabezpečenie rozšírenia služieb

Priorita 4: Obnova obecného majetku

Opatrenie 4.1: Rekonštrukcia existujúceho kultúrneho domu a modernizácia jeho vnútorného vybavenia

Opatrenie 4.2: Výmena vykurovacieho zariadenia kultúrneho domu za kotle na biomasu a úprava teplovodných potrubí smerujúcich k obecnému domu a kostolu

Opatrenie 4.3: Rekonštrukcia budovy obecného úradu – vybudovanie nadstavby využiteľnej ako nájomné byty

Opatrenie 4.4: Rekonštrukcia domu smútku a ostatných budov v obecnom vlastníctve a výmena ich zastaralého vybavenia

Opatrenie 4.5: Rekonštrukcia a revitalizácia verejných obecných priestorov (priestory v okolí obecného úradu, kultúrneho domu a podobne)

Financovanie:

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce,
- európske fondy,
- súkromné zdroje.

E. CIEĽ 5: ZABEZPEČENIE EKONOMICKEJ STABILITY SAMOSPRÁVY

Priorita 1: Efektívne využívanie rozpočtových zdrojov obce

Opatrenie 1.1: Znižovanie nákladov na výkon obecnej samosprávy, úsporné režimy nákladov

Opatrenie 1.2: Zavedenie úsporného režimu v odbere energií v obecných objektoch vplyvom vykonania tepelno - izolačných prác na uvedených budovách

Opatrenie 1.3: Zahájenie výroby brikiet zo slamy použiteľných ako palivo, zabezpečenie odbytových vzťahov a rozšírenie distribučnej siete – zavedenie činnosti obce smerujúcej k zvýšeniu obecných príjmov

Priorita 2: Využívanie verejných zdrojov Európskej únie a SR

Opatrenie 2.1: Príprava obce na vypracovanie projektov a predkladania žiadostí na dotácie zo štrukturálnych fondov Európskej únie

Opatrenie 2.2: Príprava obce na vypracovanie projektov a predkladanie žiadostí na dotácie zo štátnych fondov SR

Priorita 3: Manažment využívania obecného majetku

Opatrenie 3.1: Projekt využívania obecného majetku (prevádzkovanie, prenájom, odpredaj)

Opatrenie 3.2: Rekonštrukcia a modernizácia obecných objektov a ich vybavenia

Financovanie:

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce,
- európske fondy,
- súkromné zdroje.